

BESLUT

2013-04-15

Dnr: 13/00113

SAKEN

Rapport, SVT1, 2013-01-09, kl. 6.30, 7.00, 7.30, 8.00 och 8.30, inslag om ungdomsbrottslighet; fråga om saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kravet på saklighet.

INSLAGET

Inslagen hade samma innehåll och var i huvudsak utformade på samma sätt. I det så kallade löpet sa nyhetspresentatören följande.

Ungdomsbrotten värst utanför storstäderna visar ny SVT-undersökning.

Inslaget presenterades med en elektronisk skylt med texten ”Ungdomsbrott – Inte bara i storstäderna” samtidigt som nyhetspresentatören sa följande.

God morgon och välkomna till *Rapport*. Ja, ungdomsbrotten beskrivs ofta som ett storstadsproblem i utsatta förorter, men så är det inte visar en ny kartläggning som SVT har gjort. Enligt den här undersökningen ligger sju av tio bostadsområden som har högst andel dömda tonåringar utanför storstäderna.

Reportern sa därefter:

I vissa av landets bostadsområden är runt 20 procent, eller var femte ungdom mellan 15 och 19 år dömd för brott. Det visar en stor kartläggning SVT har gjort av ungdomsbrottsligheten i Sveriges bostadsområden, med hjälp av den senast tillgängliga statistiken över lagförda. Områdena med allra högst andel lagförda ungdomar är utspridda över hela landet. Från Kalix i norr till Simrishamn i söder. Hög ungdomsbrottslighet är inte ett storstadsfenomen, 70 procent av bostadsområdena med högst andel dömda tonåringar ligger utanför storstäderna.

En elektronisk Sverigekarta visades med orterna Kalix, Boden, Luleå, Uppsala, Västerås, Borås, Höganäs, Landskrona, Malmö och Simrishamn.

Kommuner som Borås, Eskilstuna och Uppsala har många fler områden med en hög andel dömda tonåringar, än vad till exempel Stockholm har. Bland storstadskommunerna sticker däremot Malmö ut med hela 33 områden med över 12 procent lagförda tonåringar. Undersökningen visar också att i bland skiljer väldigt mycket mellan två bostadsområden, precis bredvid varandra i samma kommun. Statistiken visar hur många av de unga i varje område som är dömda. Vilken typ av brottslighet det rör sig om kan förstås se väldigt olika ut i olika områden.

En elektronisk Sverigekarta visades med kommunerna Borås, Eskilstuna, Uppsala, Stockholm, Botkyrka, Södertälje, Malmö och Göteborg samt antalet områden med hög andel lagförda ungdomar för respektive kommun.

ANMÄLAN

Anmälaren kritiserar att det på en karta i inslaget påstods att ungdomsbrottsligheten var hög i kommunerna Simrishamn och Höganäs. På Sveriges televisions (SVT) webbplats hade programföretaget dock en detaljerad karta som visade att dessa två kommuner har en ungdomsbrottslighet om 7 procent, det vill säga lägre än de 20 procent som det påstods i inslaget. Att felaktigt bli utpekad som gangsterkommun på bästa sändningstid kan enligt anmälaren få katastrofala konsekvenser för de aktuella kommunerna då de kämpar för att få fler att flytta dit. Anmälaren har i mejl till nyhetsredaktionen begärt att det ska ändra grafiken i inslaget och på sin webbplats men inte fått något svar.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att inslaget överensstämmer med kravet på saklighet och anför i huvudsak följande.

Syftet med granskningen var att bryta ner statistiken över ungdomsbrottsligheten på bostadsområdesnivå. När det gäller Simrishamn och Höganäs som anmälaren tar upp så pekades inte dessa ut som kommuner med hög brottslighet. Kommunerna räknades upp som några i raden av kommuner där det finns bostadsområden med hög frekvens av lagförda ungdomar. När det gäller till exempel Simrishamn avses området Simrishamn 2, enligt Statistiska centralbyråns (SCB) så kallade SAMS-områden. Det är bostadsområdena runt sjukhuset och Peder Mörks väg som har en ungdomsbrottslighet på 19,2 procent. I Höganäs är det SAMS-området Höganäs 5 som är bostadsområdena inom och i närheten av Sjöcronas Park som har 18,8 procents ungdomsbrottslighet.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska bedriva programverksamheten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (5 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får

vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas. SVT ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet (5 § andra stycket i sändningstillståndet).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden prövar att innehållet i sända program följer de regler och villkor som gäller för sändningarna. I nämndens uppgift ingår inte att pröva textinformation på webbplatser. Anmälarens kritik mot den karta som publicerats på SVT:s webbplats lämnas därför utan vidare åtgärd.

Granskningsnämnden konstaterar att inslagen handlade om ungdomsbrottslighet på bostadsområdesnivå. Simrishamn och Höganäs pekades ut som kommuner med bostadsområden med högst andel lagförda ungdomar. Nämnden anser mot bakgrund av vad SVT anfört i sitt yttrande att det inte skett någon överträdelse av kravet på saklighet i SVT:s sändningstillstånd.

Nämnden anser inte heller att vad anmälaren i övrigt tar upp medför att inslagen strider mot de bestämmelser som gäller för SVT:s programverksamhet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström, Elisabet Bäck, Ingrid Carlberg, Leif Hedman, Jan Holmberg och Kristina Ståhl efter föredragning av Maria Bergerlind.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Maria Bergerlind